

Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirinin
20.08.2015-ci il tarixli 1517040101183800 №-li
Əmri ilə təsdiq edilmişdir.

“Gəlir vergisinin bəyannaməsi”nə Əlavə № 1 tərtib edilməsi

Q A Y D A S I

Bu Əlavə Vergi Məcəlləsinin müddəalarına əsasən «Gəlir vergisi»nin ödəyicisi sayılan vergi ödəyiciləri tərəfindən yalnız vergitutma məqsədləri üzrə zəruri göstəricilər əks etdirilməklə aşağıdakı kimi tərtib və təqdim edilir.

Əlavədə göstərilən «**Qeyd**»dəki «*verilmiş formanın tərtib edilməsi qaydalarını oxuyun*» və «*+, /, %, Z simvollarından istifadə etməyin, böyük çap hərflərlə qara və ya göy diyircəkli qələmlə doldurun*» **tövsiyələrə** ciddi əməl olunmalıdır.

Əlavə doldurularkən qaralamalara və düzəlişlərə yol verilmir.

Təqdim olunmuş Əlavədə aparılan hesablamalardakı riyazi səhvlər vergi orqanı tərəfindən düzəldilir və kompyuter proqram vasitəsi ilə düzgün hesablanmış vergi məbləğləri birbaşa baza göstəricilərinə daxil edilir.

- «**Qeyd**»dən sonrakı «Əlavənin təqdim edidiyi vergi orqanının adı» sətrin xanalarında böyük çap hərfləri ilə hər xanada bir hərf yazmaqla vergi orqanının adı göstərilməlidir.

Misal:

[illegible]

Bölmə I. Vergi ödəyicisi haqqında ümumi məlumat .

- **1-ci sətirin «VÖEN»** xanalarında (hər xanada bir rəqəmlə) vergi ödəyicisinin VÖEN-i yazılır;

Misal:

1 VÖEN

1	5	0	0	2	1	9	0	0	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

- **2-ci sətirdə «Vergi dövrü»**, **2** işarəsindən sonrakı dörd rəqəmli xanalarda bəyannamənin hansı hesabat ilinə aid olmasından asılı olaraq (hər xanada bir rəqəmlə) müvafiq il yazılır.

Misal: Əgər bəyannamə 2010-cu il üzrə tərtib edilsə, bu halda soldan sağa doğru dörd xanada **il** aşağıdakı qaydada yazılır:

2 Vergi dövrü A

2	0	1	0
---	---	---	---

il

Vergi uçotunun məqsədləri üçün aktivlər, öhdəliklər və kapitallar barədə məlumat

- Əlavənin **1** «CƏMI AKTİVLƏR» sətri vergi ödəyicisinin bütün qruplar üzrə aktivlərinin hərəkətinin (mədaxil, məxaric) və hesabat dövrünün sonuna həmin aktivlərin dəyərinin əks olunması üçün nəzərdə tutulub. Bu sətərə aid olan «Dövr ərzində daxil olmuşdur», «Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir» və «Hesabat dövrünün sonuna» sütunlarının xanalarında (hər xanada bir rəqəmlə) hesabat dövrü ərzində vergi ödəyicisinin **1.1** «Əsas vəsaitlərin dəyəri», **1.2** «Qeyri-maddi aktivlərin dəyəri», **1.3** «Ehtiyatlar», **1.4** «Debitor borcları», **1.5** «Pul vəsaitləri», **1.6** «Səhmlər və iştirak payları üzrə maliyyə qoyuluşları», **1.7** «Dövlət qiymətli kağızları», **1.8** «Kapitalaşdırma üçün aktivlər», **1.9** «Gələcək dövrün xərcləri», **1.10** «Digər aktivlər» sütunlarının xanalarında göstərilmiş məbləğlərin cəmi (**1.1** + **1.2** + **1.3** + **1.4** + **1.5** + **1.6** + **1.7** + **1.8** + **1.9** + **1.10**) yazılır.

- Əlavənin **1.1** «Əsas vəsaitlərin dəyəri» sətrinin «Dövr ərzində daxil olmuşdur», «Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir» və «Hesabat dövrünün sonuna» sütunlarının xanalarında vergi ödəyicisinin hesabat dövrü ərzində əsas vəsaitlərin hərəkətini və ilin sonuna dəyəri əks edilən **1.1.1** «Binalar, tikililər və qurğular», **1.1.2** «Maşınlar, avadanlıqlar və hesablama texnikası», **1.1.3** «Nəqliyyat vasitələri», **1.1.4** «İş heyvanları» və **1.1.5** «Digər əsas vəsaitlər» altsətiirlərinə aid olan «Dövr ərzində daxil olmuşdur», «Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir» və «Hesabat dövrünün sonuna» sütunlarının xanalarında göstərilmiş məbləğlərin cəmi (**1.1.1** + **1.1.2** + **1.1.3** + **1.1.4** + **1.1.5**) yazılır.

1.1.1 «Binalar, tikililər və qurğular» sətrinə aid olan «Dövr ərzində daxil olmuşdur» sütununda bu əsas vəsaitlərin kateqoriyası üzrə hesabat dövründə daxil olmuş əsas vəsaitlərin VM 143-cü maddəsinə əsasən müəyyənləşdirilmiş dəyəri, «Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir» sütununun «təqdim edilmişdir» sətrinin xanalarında hesabat dövrü ərzində təqdim edilmiş əsas vəsaitlərin hesabat ilinin əvvəlinə qalıq dəyəri, «silinmişdir» sətrinin xanalarında VM 114.8–ci maddəsinə əsasən xərclərə silinmiş hesabat ilin əvvəlinə 100 manatdan və ya ilkin dəyərin 5 faizindən az qalıq dəyəri olan əsas vəsaitlərin qalıq dəyəri və «ləğv edilmişdir» sətrinin xanalarında hesabat dövründə ləğv edilmiş əsas vəsaitlərin qalıq dəyər yazılır və «Hesabat dövrünün sonuna» sütununun xanalarında məbləğlər aşağıdakı qaydada doldurulur:

- Bu kateqoriyaya aid əsas vəsaitlərin ilin əvvəlinə qalıq dəyəri, üstəgəl
- «Dövr ərzində daxil olmuşdur» sütunun xanalarında göstərilən məbləğlər, çıxılsın
- «Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir» sütununun «təqdim edilmişdir», «silinmişdir» və «ləğv edilmişdir» sətiirlərində göstərilən məbləğlər.

Eyni qayda ilə **1.1** «Əsas vəsaitlərin dəyəri» sətrinin **1.1.2**, **1.1.3**, **1.1.4**, **1.1.5** altsətiirlərinə aid olan sütunların müvafiq xanaları, habelə **1.2** «Qeyri-maddi aktivlər», **1.3** «Ehtiyatlar», **1.4** «Debitor borcları», **1.5** «Pul vəsaitləri», **1.6** «Səhmlər və iştirak payları üzrə maliyyə qoyuluşları», **1.7**

«Dövlət qiymətli kağızları», **1.8** «Kapitallaşdırma üçün aktivlər», **1.9** «Gələcək dövrün xərcləri», **1.10** «Digər aktivlər» sətirlərinə aid olan sütunların müvafiq xanaları doldurulur.

Misal 1: Fərdi sahibkarın 2010-cu ilin əvvəlinə «Binalar, tikililər və qurğular» kateqoriyası üzrə əsas vəsaitlərin qalıq dəyəri 30000,0 manat, «Maşınlar, avadanlıqlar və hesablama texnikası» kateqoriyası üzrə əsas vəsaitlərin qalıq dəyəri 2000,0 manat, «Nəqliyyat vasitələri» kateqoriyası üzrə əsas vəsaitlərin qalıq dəyəri 5000,0 manat təşkil etmişdir. Fərdi sahibkar 2010-cu il ərzində «Binalar, tikililər və qurğular» kateqoriyasına aid olan 6000,0 manat dəyərində qurğu almış və 2010-cu ilin əvvəlinə 5000,0 manat qalıq dəyəri olan yardımçı binanı təqdim etmiş, 2010-cu ilin əvvəlinə 1400,0 manat qalıq dəyəri olan qurğu silinmiş, 2010-cu ilin əvvəlinə 2000,0 manat qalıq dəyəri olan qurğu ləğv edilmişdir. «Maşınlar, avadanlıqlar və hesablama texnikası» kateqoriyasına aid olan 2010-cu ilin əvvəlinə 400,0 manat qalıq dəyəri olan avadanlıq xərclərə silmiş və «Nəqliyyat vasitələri» kateqoriyasına aid olan yararsız hala düşmüş ilin əvvəlinə 4000,0 manat qalıq dəyəri olan nəqliyyat vasitəsini ləğv etmişdir. Bu halda **1** «CƏMİ AKTİVLƏR» sətri, **1.1** «Əsas vəsaitlər» sətri və onun **1.1.1**, **1.1.2**, **1.1.3** altsətirlərinə aid olan sütunların müvafiq xanaları aşağıdakı kimi doldurulur:

Sətrin kodu	Göstəricilər	Dövr ərzində daxil olmuşdur, manatla					Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir, manatla					Hesabat dövrünün sonuna, manatla				
		milyard	milyon	min	yüz	qəpik	milyard	milyon	min	yüz	qəpik	milyard	milyon	min	yüz	qəpik
1	CƏMI AKTİVLƏR				6	0				5	0				3	0
					0	0				0	0				2	0
					0	0				0	0				0	0
					0	0				0	0				0	0
					0	0				0	0				0	0
					0	0				0	0				0	0
1.1	Əsas vəsaitlərin dəyəri				6	0				5	0				3	0
					0	0				0	0				2	0
					0	0				0	0				0	0
					0	0				0	0				0	0
					0	0				0	0				0	0
1.1.1	Binalar, tikillilər və qurğular				6	0				5	0				3	0
					0	0				0	0				2	0
					0	0				0	0				0	0
					0	0				0	0				0	0
					0	0				0	0				0	0
1.1.2	Məşinlər, avadanlıqlar və hesablama texnikası														2	7
															6	0
															0	0
															0	0
															0	0
															0	0
															0	0
1.1.3	Nəqliyyat vasitələri														1	6
															0	0
															0	0
															0	0
															0	0

«Əsas vəsaitlər» sətri üzrə digər **1.1.4**, **1.1.5**, altsətiirlərinə aid olan sütunların müvafiq xanaları da eyni qayda ilə doldurulur.

- Əlavənin **1.2** «Qeyri-maddi aktivlər», **1.3** «Ehtiyatlar», **1.4** «Debitor borcları», **1.5** «Pul vəsaitləri», **1.6** «Səhmlər və iştirak payları üzrə maliyyə qoyuluşları», **1.7** «Dövlət qiymətli kağızları», **1.8** «Kapitallaşdırma üçün aktivlər», **1.9** «Gələcək dövrün xərcləri», **1.10** «Digər aktivlər» sətiirlərinə aid olan sütunların «Dövr ərzində daxil olmuşdur», «Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir» sütunlarının xanalarında vergi ödəyicisi tərəfindən hesabat dövrü ərzində müvafiq aktivlərin hərəkəti (dəyəri ilə) yazılır və «Hesabat dövrünün sonuna» sütununun xanalarında hesabat dövrünün sonuna aktivlərin dəyəri aşağıdakı qaydada göstərilir:

- Aktivlərin ilin əvvəlinə dəyəri, üstəgəl
- «Dövr ərzində daxil olmuşdur» sütunun xanalarında göstərilən daxil olmuş aktivlərin məbləğləri, çıxılsın

- Misal 2:** Fərdi sahibkarın 2010-cu ilin əvvəlinə 20000,0 manat dəyərində anbarlarda hazır məhsulu olmuş, 2010-cu il ərzində 310000,0 manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş və 322000,0 manat istehlakçılara təqdim edilmiş, 5000,0 manat dəyərində zay hazır məhsul ləğv edilmişdir. Bu halda **1.3** «Ehtiyatlar» sətrinə aid olan sütunların müvafiq xanaları aşağıdakı kimi doldurulur ($20000,0 + 310000,0 - 322000,0 - 5000,0 = 3000,0$):

Satırın kodu	Göstəricilər	Dövr ərzində daxil olmuşdur, manatla					Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir, manatla					Hesabat dövrünün sonuna, manatla			
		milyard	milyon	min	yüz	qəpik	milyard	milyon	min	yüz	qəpik
1.3	Ehtiyatlar				3	1	0	0	0	0	0				

- **1.8** «Kapitallaşdırma üçün aktivlər» sətrinə aid olan sütunların «Dövr ərzində daxil olmuşdur» sütununun xanalarında hesabat dövrü ərzində istehsala faktiki dəyəri ödənilmiş kapital qoyuluşu məbləğləri, «Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir» sütunlarının xanalarında hesabat dövründə istismara qəbul edilən əsas vəsaitlərin dəyəri, habelə əsas vəsaitlərin inşası və əldə edilməsi ilə əlaqədar olan, lakin müəyyən edilmiş qayda üzrə əsas vəsait obyektlərinin ilk dəyərinə daxil edilməyən məsrəflər, «Hesabat dövrünün sonuna» sütununun xanalarında hesabat dövrünün sonuna kapital qoyuluşu üzrə saldo aşağıdakı qaydada göstərilir:

- İlin əvvəlinə kapital qoyuluşu üzrə saldo, üstəgəl

- Misal 4:** Fərdi sahibkarının 2010-cu ilin əvvəlinə gələcək dövrlərin xərcləri hesabında 2009-cu ildə ödənilmiş 2010-cu ilin yanvar-may ayları üçün avadanlığın icarəsinə görə 1000,0 manat mövcuddur. Eyni zamanda 2010-cu ildə 2011-ci ilin 6 ayı üçün nəqliyyat vasitəsinin icarəsinə görə 2000,0 manat icarə haqqı ödəmişdir. Bu halda
- 1.9** «Gələcək dövrün xərcləri» sətrinə aid olan sütunların müvafiq xanaları aşağıdakı kimi doldurulur ($1000,0 + 2000,0 - 1000,0 = 2000,0$):

Sətri kodu	Göstəricilər	Dövr ərzində daxil olmuşdur, manatla	Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir, manatla	Hesabat dövrünün sonuna, manatla
		milyard milyon min yüz qopik	milyard milyon min yüz qopik	milyard milyon min yüz qopik
1.9	Gələcək dövrün xərcləri	<div style="text-align: right;"> 2 0 0 0 0 0 </div>	<div style="text-align: right;"> 1 0 0 0 0 0 </div>	<div style="text-align: right;"> 2 0 0 0 0 0 </div>

- İlin əvvəlinə digər aktivlərin dəyəri, üstəgəl
- «Dövr ərzində daxil olmuşdur» sütunun xanalarında hesabat ili ərzində daxil olmuş digər aktivlərin (məsələn, verilmiş borclar) məbləğləri, çıxılısın

- Misal 5:** Fərdi sahibkarın 2010-cu ilin əvvəlinə uzunmüddətli verdiyi borc məbləği 200000,0 manat təşkil etmiş, hesabat ili ərzində «G» müəssisəsinə 50000,0 manat borc verilmiş, 1995-ci ildə «V» müəssisəsinə verilmiş 20000,0 manat borc ümitsiz kimi silinmiş, 2000-ci ildə «K» şirkətinə verilmiş 35000,0 manat borc «K» müəssisəsi tərəfindən geri qaytarılmışdır. Bu halda

1.10

 «Digər aktivlər» sətrinə aid olan sütunların müvafiq xanaları aşağıdakı kimi doldurulur (200000,0+50000,0-20000,0-35000,0=195000,0):

- Əlavənin **2** «CƏMI KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR» sətri vergi ödəyicisinin bütün qruplar üzrə passivlərin hərəkətinin (mədaxil, məxaric) və hesabat dövrünün sonuna həmin aktivlərin dəyərinin əks olunması üçün nəzərdə tutulub. Bu sətərə aid olan «Dövr ərzində daxil olmuşdur», «Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir» və «Hesabat dövrünün sonuna» sütunlarının xanalarında (hər xanada bir rəqəmlə) hesabat dövrü ərzində vergi ödəyicisinin **2.1** «Sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqədar əmlakın əldə edilməsinə yönəldilmiş kapital», **2.2** «Gəlir», **2.3** «Kreditor borcları», **2.4** «Gələcək dövrün gəlirləri» və **2.5** «Digər öhdəliklər» altsatirlərinə aid olan «Dövr ərzində daxil olmuşdur», «Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir» və «Hesabat dövrünün sonuna» sütunlarının xanalarında göstərilmiş məbləğlərin cəmi (**2.1** + **2.2** + **2.3** + **2.4** + **2.5**) yazılır.

- Əlavənin **2.2** «Gəlir» sətirlərinə aid olan sütunların «Dövr ərzində daxil olmuşdur», «Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir» sütunlarının xanalarında vergi ödəyicisinin hesabat dövrü ərzində əldə edilmiş gəlirinin və onun istifadəsinin

- İlin əvvəlinə istifadə edilməmiş gəlir, üstəgəl
- «Dövr ərzində daxil olmuşdur» sütunun xanalarında göstərilən hesabat ili üzrə əldə edilmiş gəlir məbləği, çıxılsın
- «Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir» sütununun «təqdim edilmişdir» sətrində göstərilən hesabat ili ərzində istifadə edilmiş gəlirin məbləği.

Misal 6: Fərdi sahibkarın 2010-cu ilin əvvəlinə istifadə edilməmiş gəliri 4500,0 manat, 2010-cu il üzrə gəliri 1000,0 manat təşkil etmiş, 2010-cu il ərzində gəlirdən müxtəlif məqsədlərə 3700,0 manat xərclənmişdir. Bu halda **2.2** «Gəlir» sətrinə aid olan sütunların müvafiq xanaları aşağıdakı kimi doldurulur ($4500,0 + 1000,0 - 3700,0 = 1800,0$):

- Əlavənin **2.3** «Kreditor borcları» sətirinə aid olan sütunların «Dövr ərzində daxil olmuşdur», «Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir» sütunlarının xanalarında vergi ödəyicisinin hesabat dövrü ərzində uzunmüddətli və qısamüddətli bank kreditləri və digər müəssisə və təşkilatlardan alınmış borc məbləğləri (faizlər daxil olmaqla) yazılır və «Hesabat dövrünün sonuna» sütununun xanalarında hesabat dövrünün sonuna passivlərin dəyəri aşağıdakı qaydada göstərilir:

- İlin əvvəlinə qaytarılmamış kreditlərin və ya borcların məbləğləri, üstəgəl
- «Dövr ərzində daxil olmuşdur» sütunun xanalarında göstərilən hesabat ili ərzində alınmış kreditlərin və borcların məbləğləri, çıxılsın

Satırın kodu	Göstəricilər	Dövr ərzində daxil olmuşdur, manatla	Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir, manatla	Hesabat dövrünün sonuna, manatla
2.4	Gələcək dövrün gəlirləri	8 0 0 0 0 0	təqdim edilmişdir silinmişdir ləğv edilmişdir	8 0 0 0 0 0

Yuxarıda göstərilən qaydada **2.1** -- **2.4** sətirlərində göstərilməyən digər passivlərin məbləğləri **2.5** «Digər öhdəliklər» sətirinə aid olan sütunların «Dövr ərzində daxil olmuşdur», «Təqdim edilmiş, silinmiş və ləğv edilmişdir» sütunlarının və «Hesabat dövrünün sonuna» sütununun xanalarında göstərilir.

- “Cəmi aktivlər” və “Cəmi kapital və öhdəliklər” bölmələrində əks olunmuş göstəricilər bərabər olmalıdır.

- Bəyannamənin *Vergi ödəyicilərinin məsuliyyəti hissəsində* - zolağın aşağı hissəsində soldan sağa göstərilmiş birinci *«fərdi sahibkarın»*, ikinci *«baş mühasibin»*, üçüncü *«bəyannaməni tərtib edən məsul şəxsin»* çərçivələrdə fərdi sahibkarın, baş mühasibinin və bəyannaməni tərtib edən məsul şəxsin soyadı, adı və atasının adı (çərçivələrdən kənara çıxmadan) yazılmaqla onlar tərəfindən imzalanır. Əlavə rəhbər şəxs tərəfindən imzalandıqdan və möhürlə təsdiqləndikdən sonra möhürün sol hissəsində olan *«əlavənin tərtib edilmə tarixi»*nə dair xanalarda tərtib edilmə tarixi qeyd olunmalıdır.

Misal: Fərdi sahibkarın 2010-cu il üzrə Gəlir vergisi bəyannaməsinə Əlavə şəxs tərəfindən 30.01.2011-ci il tarixdə imzalanmış və möhürlə təsdiq edilmişdir. Bu halda, *«Əlavənin tərtib edilmə tarixi»*nə dair xanalar aşağıdakı kimi yazılır:

3	0	0	1	2	0	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---

gün

ay

il

- Vergi orqanı tərəfindən *əlavənin qəbul edilməsi №-si və tarixi* çərçivəsində daxil olma tarixi və qeydiyyat nömrəsi göstərilir.

Əlavənin qəbul edilməsi №-si və tarixi çərçivəsindən aşağıda Əlavəni qəbul edən şəxsin soyadını, adını və atasının adını (çərçivədən kənara çıxmadan) yazmaqla imzalanır.

- Əlavənin *«poçt ştempelinin vurulma tarixi»* xanalarında Əlavə poçt vasitəsilə göndərildiyi halda zərfin üzərinə vurulmuş poçt ştempelinin tarixi yazılır.

Misal: Fərdi sahibkar 2010-cu il üzrə Gəlir vergisi bəyannaməsinə Əlavəni poçt vasitəsilə təqdim etmiş və bəyannamə qoyulmuş zərfin üzərinə poçt ştempelinin tarixi «30.01.2011» vurulmuşdur. Bu halda, vergi orqanı tərəfindən bəyannamənin «poçt ştempelinin vurulma tarixi» xanasında tarix aşağıdakı kimi yazılır:

3	0	0	1	2	0	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---

gün ay il

- «*Poçt ştempelinin vurulma tarixi*» çərçivəsindən aşağı sağ küncdəki «xüsusi otağın ştampları» çərçivəsində ştamplı vurulur.

Əlavə vergi orqanına birbaşa təqdim edildikdə poçt ştempelinin vurulma tarixi üzrə xanalar doldurulmur. Əlavə internet vasitəsi ilə təqdim edildikdə vergi orqanlarına aid olunan xanalar doldurulmur.
